

V 21

T 306

Tập (TR)

thơ của nhiều tác giả

Tiếng rống rừng

thuongmaitrucngxua.vn

NHÀ XUẤT BẢN HÀ NỘI

V 2400

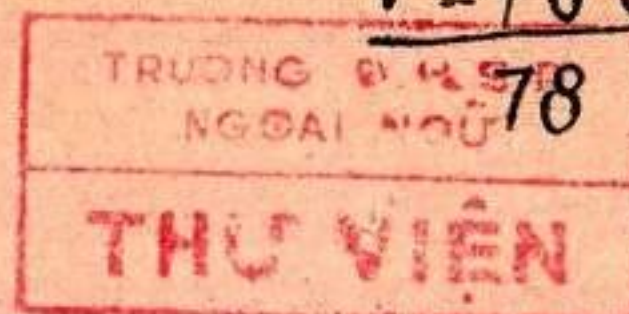
78

TÌẾNG TRỞNG TRƯỜNG

TẬP THƠ CỦA NHIỀU TÁC GIẢ

thuongmaitruongxua.vn

V 2488

NHÀ XUẤT BẢN HÀ NỘI

ĐÔI Ý NGHĨ VỀ THƠ
NHÀ TRƯỜNG HÀ-NỘI

CUỘC đời và tuổi nhỏ, tuổi trẻ bao giờ mà chẳng có thầy giáo và nhà trường.

Thơ về cuộc đời và tuổi nhỏ, tuổi trẻ trên miếng đất nhà trường xã hội chủ nghĩa Hà Nội mở cho chúng ta một số chân trời hiện thực mới và đặt cho chúng ta một số vấn đề mới: tập thơ TIẾNG TRỐNG TRƯỜNG.

Khung cảnh đứng nhìn đã có. Sự sống toát lên từ khung cảnh ấy có sức mạnh, có phong vị hẳn là đã sẵn sàng. Cái làm khung cảnh ấy sáng lên là nhà trường — vườn ươm và chủ nghĩa xã hội. Một trong những con người hành động cách mạng trên mảnh đất trái tim của cả nước là thầy giáo Nhà trường nơi tín hiệu của lòng tin, có tiếng gọi của cuộc đời và tuổi trẻ, bao gồm cả tuổi trẻ dồn dập lên xuân và tuổi rất trẻ mới nứt mầm mà lắm hò hẹn, mà lắm hứa hẹn.

Bìa : HỮU ĐỨC

Một niềm vui đáng nhớ là trên miếng đất thủ đô trăm công nghìn việc, nhà trường xã hội chủ nghĩa vẫn là miếng đất thực của cuộc đời và tuổi trẻ. Cái mới từ đó đẻ ra không phải là ít, mầm non đang thức giấc và đang trở mình, đứng dậy đều phải tìm miếng đất giàu chất dinh dưỡng của nó. Cái đã lớn lên đều không quên nơi mà lộc tơ, nhánh lá thao thức và rạo rực, cựa mạnh thân mình. Nhà trường Hà Nội từ xưa hẳn là như vậy, mà ngày nay cũng dần dần có sự sống con người, có khí vị, nét đáng, tâm hồn của nó. Nó có bảy giờ và nhất định ôm bên trong sâu sắc nhất của nó cả mọi điều truyền thống, cả mọi khía sắc bén tương lai. Những cái này tìm lối đi vào thơ được cả, tuy có bài hay, có bài đang còn vụng về, mòn sáo. Dù sao định đi vào thơ nghĩa là có sống, có chất liệu, có tâm sự hàng ngày có thể trao đổi để thành sức mạnh và thành hành động cách mạng.

Người làm thơ cũng đều đang hay đã sống thiết tha trên mảnh đất này. Họ sáng tác bài thơ, họ nói lên đôi điều của sự sống, của mơ ước, chờ mong. Nói cho gọn hơn thì chính là của hiện thực thầy giáo và nhà trường. Nói ngược lại cũng được: nhà trường và thầy giáo. Một xã hội dạy bảo làm người, dạy bảo làm con người mới có khoa học và cách mạng mà chủ nghĩa xã hội muốn rèn nên. Chúng ta không thể quên được lời dạy của Bác Hồ kính yêu: "Không có thầy giáo thì không có giáo dục". Đồng chí Lê Duẩn cũng đã từng căn dặn những con người thầy giáo: "Càng yêu người bao nhiêu, càng yêu nghề bấy nhiêu".

Niềm vui thật tình là ở đó. Nhưng mọi niềm vui đều không phải đã đến cả đâu. Dù sao có niềm vui thật tình thì ta mới có một chỗ đứng dứt khoát mà nhìn. Từ đó chúng ta sẽ biện luận về niềm vui của sáng tạo.

Cái trẻ xanh vẫn là cái trẻ khỏe. Nó từ cuộc đời mà ra và nó lại đâm ăm đi vào với cuộc đời. Sức trẻ có cuộc đời của nó và cuộc đời có sức trẻ vô cùng tận của nó. Do đó mà có bài thơ chân chất, mộc, thuyết phục ngay về tình, về ý. Không có ý định làm thơ mà nội dung vẫn gói ghém được nghĩa thầy trò. Thơ thoát lên từ sự thực và từ tình cảm.

Trẻ cả trong những tháng năm của biết bao nhiêu thế hệ gửi sức mình vào nhịp bước cuộc đời. Tiếng trống trường và âm thanh cuộc sống, Tiếng trống tuổi thơ vẫn còn vang vọng mãi. Cũ mà vẫn mới. Ngay người gác trường cũng không thể rời xa hồi trống.

Tuổi trẻ và cuộc sống lại tươi xanh cả trong các thế hệ cha con, trong các lứa đời em, anh cùng học một thầy.

Tuổi trẻ đầy đặn khỏe và cuộc sống đang trong quy luật đi lên cuộn vào làm một với miếng đất nhà trường, và thủ đô, Tổ quốc, với những con người đang mới hoặc đang chuyển mới là thầy cô giáo, học sinh.

Ta vui chào những thầy cô giáo đạt dào tình thương đối với trăm ngàn mầm non tương lai đất nước. Thầy cô giáo, ngọn đèn, đêm mưa, mùa thi đi với nhau làm một, làm nên tình sâu nghĩa nặng thầy trò.

Cả sự sống bao la của mình với thế giới của mình là năm mươi đứa trẻ, nhưng có hạnh phúc nào bằng hạnh phúc đứng trên vị trí chiến đấu Đảng giao cho. Cũng như thầy giáo và học sinh và đội ngũ của các em quần quít với nhau trong bài sử, trong thời gian, không gian của lịch sử, quê hương. Đó là một chân lý đầy ý tình của nhà trường xã hội chủ nghĩa...

Đó là cuộc sống của thế giới nhà trường Hà Nội. Cuộc sống cũng mãi mãi có mùa xuân khỏe lành, thắm tươi của nó, dù ở thành phố hay ở nông thôn ngoại thành, dù trong lòng người hay trong những khung cảnh thiên nhiên vẫn ghi đậm dấu ấn vào tâm tư người học trò, tâm tư những người hướng đời mình vào nghề thầy cô giáo, dù trên một tập giáo án hay trên một bãi chiến trường, trên một công trường ngập nắng.

Cuộc sống phong phú ấy đã bắt đầu vào thơ sáng tác của các thầy, cô giáo, của các bạn nhà thơ Hà Nội.

Cuộc sống tuy bình dị nhưng đang độ đầy, chứa chan tình nghĩa, ơn sâu. Do đó mà sáng tác cũng niềm nở muốn vươn lên.

Đó là điều vui mừng, ta nên ghi lại.

Ta nhìn kỹ lại với nhau, với hết chân tình của những người bạn thật lòng yêu mến, ta sẽ thấy tác phẩm có nhiều nhưng chưa hẳn đã đều tay.

Có bạn vốn đời có lẽ có, nhưng đề tài chưa biết chọn, chủ đề tư tưởng chưa biết chủ động dựng xây. Hình tượng, ngôn ngữ, cấu trúc ngôi nhà của một số bài thơ còn vụng về, chưa khéo, còn ái ngại run tay.

Có bạn từ thơ hay mà bài thơ chưa đạt. Có bạn nghề nghiệp có, nhưng tìm tòi trong sáng tác chưa có gì mới lạ: chưa có những khám phá, chưa có những dàn dựng làm cho người đọc sửng sốt làm cho người đọc rất thú vị tuy đôi khi cũng chỉ cần một ngõ quẹo mà che nắng đầu mùa mới có mỗi một cây xoan còn chưa nhai quá đầu người. Lao động sản xuất của con người, của nhà trường biết kết hợp học với hành là một hành động vô cùng sáng tạo và cách mạng. Mà chính lao động sản xuất cũng sáng

tạo ra cuộc đời và tuổi trẻ con người kể cả học sinh là mầm non đang phôi phôi và thầy cô giáo là những bậc kỹ sư hết sức cao quý của tâm hồn. Thế nhưng lao động sản xuất của nhà trường vẫn chưa có nhiều thơ nghĩ suy, ca ngợi, và quả thực chưa có mấy bài hay.

Những gì tươi tắn xuất hiện ngày hôm nay đều là phần khởi cách mạng. Quan trọng hơn nữa là những gì đang ấp ủ, đang thành, đang sắp sửa để gọt sẵn dáng hình chào mừng các bình minh xã hội, xã hội chủ nghĩa trong tập thể nhà trường của Đảng là nơi mà mọi cái mới đều đang phải gầy mầm, đang phải thành, đang phải dựng lên, đang tâm niệm và dứt khoát đứng thẳng giữa ánh sáng của cách mạng trong giai đoạn rực rỡ mới của cách mạng.

Hà Nội, 1977.

NGUYỄN XUÂN SANH

THÀY GIÁO CỦA CHÚNG TÔI

Sáu tuổi thơ tóc để trái đào
Mẹ tôi đưa tôi đến lớp
Thầy giáo trẻ tươi cười cúi xuống dắt tay tôi
Nỗi nhớ mẹ qua mau thôi
Trùm xuống vai tôi một tình thương mới mẻ
Thầy cầm tay tập tô, tập kẻ
Bài mở lòng: chữ a
Mực tím tươi như hoa
Nét tròn và nét thẳng

Đến lượt em tôi lên sáu
Tôi đưa em đến lớp chào thầy
Thầy cúi xuống dắt tay
Nụ cười vẫn tươi như thế
Nhưng tóc gọi nắng sương quá nửa
Tôi bước đi còn ngoái lại mấy lần

Giọng thầy gọi lòng tôi nao nao nỗi nhớ
« Bài mở lòng: chữ a »
Tôi bàng khuâng suốt buổi trở về nhà
Muốn học lại bài đầu tiên ấy

Tôi đưa đưa con đầu đến lớp
Thầy giáo tôi lưng đã cong còng
Có phải vì bao năm thầy cúi xuống dắt đàn trẻ nhỏ
Bước đầu tiên chập chững đến trường
Tôi ngồi cùng con làm hai trò ngoan
Chữ a nét tròn, nét đậm
Đầy đặn

chân phương

ngay thẳng
Tôi được học thêm bài vỡ lòng cùng với con tôi
Một nét chữ thôi cũng là học tính người...

Sinh nhật thầy năm nay
Chúng tôi viết chung bức thư chúc sức khỏe
của thầy

Anh ký tên bên em
Con ký tên bên bố
Tôi lại nhận ra một điều thú vị
Cả gia đình tôi dáng chữ giống như nhau...

1973

HÀNG NGÀY CON BÓC LỊCH

Con học lớp một rồi
Cũng bận nhiều đấy nhé
Việc hàng ngày bố giao
Bóc lịch là phải nhớ
Cô giáo còn dặn nữa
Như ong mật, mỗi ngày
Làm thêm một việc tốt

Buổi sáng bận ở lớp
Chiều, tối bận ở nhà
Vội lấy ngô cho gà
Áo thì phơi cả bụng
Đồ em chơi bắn súng
Làm « chủ Giải phóng quân »
Một tay vãn xéch quần
Dắt chú bê ngờ nghệch

Ruộng mạ ngổ cỏ non
Tìm con số lạ lùng
Ăn trong bài toán khó
Mang vôi xóa vết nhọ
Sạch trắng lại cổng trường
Nâng cây non bên đường
Ngả trong cơn gió lốc
Giúp xe bò leo dốc
Can con gà đá nhau...

Từng việc tốt ghi vào
Sau mỗi tờ lịch bóc
Cất kỹ vào hộp mút
Chắc cô giáo vui lòng
Rồi con ngủ giấc ngon

Mỗi việc tốt hàng ngày
Là câu thơ có ích
Nhụy sáng cánh ong bay
Đổ mật thơm thêm dầy

Hàng ngày con bóc lịch
Chả tờ nào bỏ đi
Chả ngày nào bỏ đi...

**LÀM HỌC CỤ
CHO MỘT NGUYÊN ÂM**

*Tặng chiến sĩ thi đua Vũ Oanh Cơ
giáo viên trường Chim Non Hà Nội*

Ngôi nhà tí hon cắt dán bằng giấy bồi
đã ấm nồng ánh lửa

Ngày mai các em học vần A

A – nhà

Cái âm sơ sinh điểm đầu sự sống

Tiếng chuông reo, đêm đã mấy giờ

Mà căn nhà chưa cất mái

Những ô cửa còn đang sửa lại

Hai cánh mở phập phồng niềm vui

Ôi ước gì bé lại thừa nào

Để bước vào căn nhà xinh ấy

Mà khoan tay ngắm bầu trời xanh lại
Mà ước mơ bay bổng xa xôi

Nguyên âm đầu tiên mang nặng tình đời
Cái vần

A – nhà bắt đầu muôn điều vui mới
Sớm nay

Như điều muốn tìm ai

Trăm con mắt ngày thơ sẽ nhìn qua cửa sổ

Cánh cửa xinh xinh khép nửa nụ cười

Các cháu đồng thanh: A lên mừng rồi!

Tiếng hồn nhiên theo nhịp thước ròn vang...

2-1974

TIẾT HỌC ĐẦU TIÊN NGÀY TRỞ LẠI

Tất cả ùa lên tầng gác
Tung cửa ra nhìn Hà Nội bốn phương...
Yên quá Hồ Tây trời lồng soi gương
Nhà máy điện khói bay như khăn vẩy...

Ồ! Mái trường ta vẫn vậy
Kính có vỡ nhiều — trăm trận bom rung
Chạy dọc cầu thang vang ròn tiếng gõ
Lưng tựa tường cao vững chãi vô cùng!...

Chóng thật, bốn mùa phượng đỏ
Ta lại về đây trường cũ thân yêu
Đi dưới tán bàng nắng xòe hoa đỏ
Bỗng muốn đo mình cao thêm bao nhiêu!...

Trần khắp hành lang, bốc lên cao
Tiếng trống báo giờ hôm nay hay quá
Ngồi giữa tầng cao xôn xao rất lạ
Trang sách mở ra còn lấm đất chiến hào...

1970

LỚP HỌC VÙNG LŨ

Mùa hè lũ sớm dâng lên
Ngôi trường xóm bãi ngập nền phù sa
Nước leo lên chấm tường nhà
Thuyền đưa tới lớp, thuyền là sân chơi...
Mở trang sách giữa mây trời
Nước lên lối chảy như cười dưới chân
Ngần ngơ chìm nhỏ vành khuyên
Tìm mỗi cạnh vại nước phèn nấu cơm
Bụi tre vương khói bếp thơm
Con cua đứng ngọn cành đơn mùa càng...
Ở lâu nên chẳng ngỡ ngàng
Quen tay cô giáo nhẹ nhàng mái đưa...
Thuyền trôi lướt nắng ban trưa
Bỗng bênh lớp học trống vừa báo tan...

V2488

78

GỬI THÀY GIÁO CŨ DẠY ĐỊA LÝ

Đỏ trời hè hoa phượng
Tím mùa thu trái bàng
Tiếng một quả sấu rụng
Lặng lẽ góc sân trường
Tất cả và tất cả
Vẫn làm em ngỡ ngàng...

Kể từ em xa thầy
Bàn chân đi đã khắp
Sông núi và cỏ cây
Trên mọi miền đất nước

Từ lối trong bản đồ
Em đi ra đời thực
Phơ phất hai triền Lô
Ngàn lau hoa trắng bạc
Chúng em từng vượt thác
Mảng lênh dênh sông Đà

Băng giá đỉnh Hoàng Liên
Đá tai mèo Tây bắc
Xưa ngồi trong lớp học
Nghĩ mà ghê bàn chân

Ở cao nguyên Đồng Văn
Cổ sắc như dao chém

Sa pa gặp đào chín
Lại mịn màng má thơm

Mây bay trên đầu non
Đàn cừu dưới đồng cỏ
Giữa hai màu trắng đỏ
Biết màu nào trắng hơn?

Đi cùng người lâm nghiệp
Thấy nước ta toàn xanh
Đi cùng người thủy điện
Thấy sông thôi gập gềnh

Đi cùng người địa chất
Chúng em không đủ màu
Hồng, biếc, tím, vàng, nâu...
Tò màu chi cũng thích
Dấu trong lòng đất sâu...

Em lại nhớ tới thầy
Ngày nào trên bục giảng
Bảng đen, dòng phấn trắng
Đã tìm ra bao quặng
Ở trong lòng chúng em
Nhờ ngọn lửa thầy nhen
Em đi không biết mỏi
Thấy thêm bao điều mới
Chưa ghi trên bản đồ...

10-5-1976

SINH CON THÁNG HẠ

Sinh con cuối tháng năm
Giữa đêm mưa mùa hạ
Rất quen và rất lạ
Mắt cha mừng bâng khuâng
Trời thì xanh lâng lâng
Đất dịu lành mát lại
Ôi cái mùa hoa trái
Mặt đọng trên lùm cây...

Góp nổi đời từng ngày
Cho tròn đầy chín tháng
Thêm một lần «vượt cạn»
Cha xong rồi — mùa thi
Học sinh cha sắp đi
Cuộc đời đang nóng đợi
Đôi mắt nào vời vợi
Cho lòng cha bồn chồn
Đặt nước chúng ta trong
Soi vào đôi mắt ấy
Hạt tròn và hạt mảy
Rạo rức những chồi tươi...

Ôi cái nắng cháy trời
Cứ nồng nàn như lửa
Nặng sâu mùa sinh nở
Lại ngọt ngào, nhân hai...

NHỚ ANH

Anh là con lớn gia đình
Lên ba đã phải làm anh nhịn nhường
Nhường em từ chiếc kẹo ngon
Từ cơm trộn trứng, từ hòn bi chơi

Lên năm, giữ được em rồi
Lên bảy đã nấu được nồi cơm to
Sáng đi học, chiều việc nhà
Tươi rau, chế củ, vịt gà một tay...

Năm xưa sơ tán đó đây
Kéo xe ba gác chất đầy, trĩu vai
Khom khom, cúi chiếc lưng dài
Mẹ vui, anh đã lớn rồi đỡ cha

Năm nay, đại học vui nhà
Mẹ thương sắm chiếc va li da, đầy
Sơ mi, áo len, quần tây
Nhưng anh vẫn áo bông dày vá vai!

Thương anh sách chẳng rời tay
 Dù là chủ nhật không ngày nghỉ ngơi
 Vườn hoa em rủ đi chơi
 Chiều phim mua vé cả rồi, mời anh
 Anh mê cái món Anh vẫn
 Không vườn hoa cũng không cần xem phim

Thương anh việc nặng tranh em
 Giờ đây nhường cả sách đèn yên vui
 Tao thù mày lắm, Mỹ ơi!
 Anh tao mê học, đang vui mái trường
 Bây giờ lợi সুối, trèo non
 Mưa chan, nắng gội, đạn bom đêm ngày
 Anh tao phải giết được mày!...
 Em nhìn chiếc ảnh, nhớ ngày bé thơ.

Tháng 7-1972

TRONG MƯA

Học xong tiết sinh vật
 Giờ toán sắp đến rồi
 Mưa như trút khắp trời
 Cô làm sao đến kịp

Sấm đuổi nhau trong mây
 Trời vỡ ra từng mảng
 Đường bom cày từng quãng
 Tránh làm sao khỏi lầy

Cò ở đâu giờ này
 Hãy dừng chân kéo ướm
 Chúng em thôi chẳng mong
 Cò ơi đừng sốt ruột

Chúng em sẽ vào lớp
 Rất ngoan như mọi giờ

Giở vở làm bài tập
Thách trời mưa tha hồ...
Hồi trống vào chưa dứt
Ôi cô đến, bất ngờ!...

Chiếc áo choàng sưng nước
Chúng em dỡ trên tay
Cô phủi mưa bám tóc
Cười vui như mọi ngày

Cô bước lên bục giảng
Vội chòng sách khô nguyên
Dòng phấn đi trắng muốt
Lời ấm trong mưa rền...

Ngoài bài cô vừa dạy
Những góc, cạnh, chiều cao...
Chiếc áo choàng sưng nước
Dấu điều gì lớn lao...

NHẬT KÝ GIÁO VIÊN

Hai mươi năm theo nhịp trống trường
Mặt trống đã sờn nhưng thanh âm còn mới mẻ
Tôi đi giữa xôn xao bầy trẻ
Nghe trong lòng một tiếng trống rất riêng

Những buổi tựu trường náo nức, thiêng liêng
Hồi ức tuổi thơ trở về gần lắm
Các em của tôi cũng là bè bạn
Trang sách học trò nhắc khẽ cho tôi

Những trận mưa ngâu qua rồi
Nắng mới tu về, cây bàng mở lá
Mùa thu này lắm thanh âm rộn rã
Nghe tiếng trống trường, cảnh phượng xanh lên

Tôi đã là thầy giáo rồi! Buổi lên lớp đầu tiên
Bầy trẻ nhìn tôi còn tôi thì bối rối
Thành phố vào mùa dựng xây, vang âm thanh
ngày mới

Tôi bước lên bục giảng này như lạ, như quen

Từ ngôi trường này tôi lớn lên
Tôi lại về đây với bầy em nhỏ
Điều giản đơn giờ tôi mới rõ
Suốt đời tôi đi theo nhịp trống trường...

GUƠNG MẶT

Lại vẫn như mọi ngày
 Cô mỉm cười vào lớp
 Như không hề mệt nhọc
 Như không hề thức khuya
 Soạn bài, con quấy khóc
 Sợ trán con hăm hập...

Mở ra từng trang sách
 Bao ánh mắt ngược lên
 Thấy từng nét dịu hiền
 Nghe từng lời ấm áp

Cô giảng bài lưu loát
 Mắt các em ngời ngời
 Ánh sáng ngày lại soi
 Cho cô hồng gương mặt
 Như không hề mệt nhọc
 Như không hề thức khuya...

NHẬN ĐƯỢC THƯ EM

Hôm nay lại nhận được thư em
 Phong bì không in dấu hòm thư quen thuộc
 « Em đang ở trên đường ra phía trước,
 Viết vội vài dòng gửi cô...! »

Cầm thư em trên tay, tràn niềm thương nhớ
 Vẫn dáng chữ tròn, nét chữ thân quen
 Từ mái trường này em đã lớn lên

Năm học bắt đầu rồi, em có nghe không?
 Vẫn thầy hiệu trưởng già và tiếng trống
 Lớp học vào làng, sân trường tạm vắng
 Nỗi nhớ các em trĩu nặng hàng cây

Thư em đến trước giờ tôi lên lớp
 Vẫn « bài mở đầu » đã giảng cho em
 Sao bỗng hôm nay trong lòng xao động
 Tôi nói về môn văn và nói cả về em...

SAU BA NĂM

Em Thắng đi xa nhà
 Đã ba mùa sáu rụng
 Rời cái phố Hà Trung
 Nhiều da, chun làm sùng
 Buổi chia tay hôm ấy
 Mẹ ôm cái cổ gày
 Mẹ vuốt hai cẳng sây
 Thương thằng con yếu đuối
 Mới đẻ đã khó nuôi
 Sáu tuổi xa mẹ cha
 Ai dành cái đùi gà
 Ai nhẽ từng con ghẻ
 Tắm lá bưởi lá na...
 Nhưng nào đâu phải thế
 Ba năm Thắng xa nhà
 Ba năm lên ba lớp

Mẫu giáo được cô khen
 Là em ngoan nhất lớp
 Nhờ cô tắm sớm hôm
 Ghẻ hết, da trơn mượt
 Bước sang năm lớp một
 Cuốn vở được cô cho
 Trang đầu đến trang cuối
 Toàn điểm mười rõ to
 Đôi chân trước như sây
 Giờ đá bóng ra trò
 Cái cổ giờ cũng vầy
 Ai dám bảo cổ cò
 Lớp một trời quá nhanh
 Số một được nêu danh
 Lớp hai lại tiếp tục...
 Ba năm Thắng đã khác
 Ôi cái thằng con tôi
 Ôi cái thằng khó nuôi!...

**TIỀN CÔ GIÁO
ĐI CHIẾN TRƯỜNG XA**

Tặng T.H.

Anh tiễn đưa em — cô giáo viên trẻ tuổi
Đường ra trận bắt đầu từ Hà Nội
Những hàng cây, sông ngòi, những cột đèn
Những mái trường tuổi nhỏ tiễn đưa em

Em đã đến nơi lòng anh đã đến
Nơi mảnh đất cả loài người triu mến
Nơi lòng ta thúc gọi bước ta về
Nơi mái trường không đứng giữa trời quê
Em sẽ đến những miền nhiều địa đạo
Đến với chiến trường xa đang ngóng chờ cô giáo
Lớp học của em sẽ mở dưới hầm sâu

Mặc đạn bom giặc Mỹ rít trên đầu
Em sẽ đến với những đàn em nhỏ
Chưa được thấy rồng bay trong bài lịch sử
Mà các em tay đã vót chông

Em sẽ đến với trái tim hồn hậu
Của quê mẹ sau nghìn ngày chiến đấu
Của mười năm đất nước đã vào xuân
Của mai sau — cuộc sống đẹp vô ngần

Em sẽ đến chiến trường
Mai anh vào bộ đội
Cuộc tiễn đưa này mai sau còn bồi hồi
Anh tiễn em hay em tiễn đưa anh
Nối hai đầu chiến tuyến — một bình minh...

CÔ GIẢNG BÀI SỬ CŨ

Được ngày về phép thăm cô
Lēm xin vào lớp dự giờ như xưa
Lại bằng ánh mắt ngày thơ
Nhìn lên bảng lớn nghe cô giảng bài...

Bao nhiêu năm
bao nhiêu năm đã qua rồi
Mà nay nghe vẫn bồi hồi xốn xang
... Vua Hùng dựng nước Văn Lang
Trống rung, ngựa hí, voi gầm, quân reo
Trùng trùng trăm họ về theo
Dựng làng, vỡ ruộng, san đèo, khơi sông...
Lời cô ấm áp, vang ngân
Cho hôm nay bỗng thêm gần nghìn xưa
Tĩnh mà vẫn ngỡ mình mơ
Trông như nghe tiếng Bác Hồ đầu đây:
— Các Vua Hùng dựng nước này
Giờ đây Bác, cháu ra tay giữ gìn...
Lệ nhòa ngược mắt trông lên
Vẫn nguyên ảnh Bác cửa đèn nắng soi

Trống vang, bài giảng ngừng rồi
Em ngồi yên giữa vòm trời tuổi thơ
Vẫn còn vang vọng lời cô
Giảng bài sử cũ... nghìn xưa: Vua Hùng...

CÔ MẪU GIÁO PHỐ TÔI

Cô mẫu giáo phố tôi có bàn tay rất quý
Các cháu yêu cô lớp học thích hơn nhà...

Chú rồi ở tay cô nghiêng đầu ngộ nghĩnh
Các cháu cười ồ lớp học bừng vui
Cái vó trứng cũng nghĩ suy hóm hỉnh
Mảnh vải con mà mũ áo xinh tươi

Bàn tay cô hiện lên thần thoại
Con cáo rình mồi, chú thỏ khôn ngoan
Bày trẻ thơ từng cặp mắt mở tròn
Tay cô giáo nói bao điều kỳ lạ

Cuối lớp học là kho đồ chơi
Vỏ hộp sắt thành nôi thành bếp

Không có lửa mà bữa cơm nghi ngút
Bát đĩa bày ra: vỏ hến, nút chai...

Mẫu gỗ nhỏ chắp nên tòa nhà đẹp
Đoàn tàu vỏ diêm cũng biết kéo còi
Miếng bột dẻo biến trăm hình nghìn vật
Đưa tuổi thơ riu rít tới xa xôi

Bàn tay cò bần khoăn trên một vầng trán nóng
Một nốt muỗi con, tay cũng tần ngần
Vào giấc ngủ trưa hè tay thành gió mát
Vỗ êm êm tay biết hát thầm

Ôi đôi tay dịu lành, thân thiết
Nghĩa yêu thương cho mát tóc em thơ
Bàn tay đẩy tâm hồn cô đấy
Cầm tay mẹ ở nhà, cháu nói: nhớ tay cô...

TRAI CAM

Con vừa ở lớp về
Sà ngay vào luống đất
Bố cười hỏi — Gieo gì?
Con khum tay bí mật...

Bắt chước cô làm đất
Con cuốc, cào, xáo tới
Tay nhỏ vun ủ hạt
Đất mịn vòng mâm xôi

Bắt chước cô tưới nước
Con nhẹ nhàng đôi tay
Nước rơi như mưa bay
Thấm xuống thành mật ngọt

Ngày ngày no phân nước
Một sớm mầm đã ngời

Chồi non vươn ngơ ngác
Ngắm trời hồng mây bay...

Bố lên đường công tác
Mừng vẫn nhận thư con
Kể chuyện học, chuyện trường
Chữ con dần ngay ngắn...

Thấm thoát năm năm trôi
Bố về em đỏ ối

Con bứt một trái ngon
Đặt nặng lòng tay bố
Tươi như mặt trời đỏ
Điều bí mật của con!...

1975

TIẾNG TRỐNG TRƯỜNG

Tuổi đã già, bác chưa về hưu
Vẫn xin ở lại gác trường, đánh trống
Tiếng trống buổi sáng buổi chiều
Cánh cổng trường mở rộng
Và âm thanh cuộc sống ủa theo...

Trong phòng thường trực bác ngồi một mình
Mắt luôn dõi theo kim giờ kim phút
Lòng hướng về phía lớp
Các thầy cô tính từng phút giảng bài
Các em đang ngồi học miệt mài
Không gian lặng im đợi vang ròn tiếng trống!
Ngày giặc Mỹ ném bom, học trò đi sơ tán
Bác ở lại gác trường
Vẳng tiếng trống dù chỉ là một buổi
Lòng trống trải như khi nhìn dây ghế không người
Trên sân trường lác đác lá bàng rơi...

Mấy lớp đàn em giờ ở bao nơi
Bàn chân khỏe đi trăm miền đất nước
Tiếng trống của tuổi thơ thân thuộc
Trong mỗi tâm hồn như vẫn ngân nga...

Bao năm rồi mà từng ngày vẫn mới
Những hồi trống này, bác chẳng thể rời xa...

1974

BÀI SỬ HÔM NAY

Sau tiết sử cuối cùng, tôi tiễn em đi
 Lửa Điện Biên còn hồng trên trang vở
 Bạn trong lớp năm em cùng nhập ngũ
 Phụng chối chang nhớ một ngày hè
 Hôm nay lại đón em về
 Trường cũ chín năm đã nhiều đổi khác
 Đàn em lớn lên và nhiều tiếng hát
 Bàn lên xanh đón nắng hai hàng
 Tôi nắm tay em chai ráp chiến trường
 Nghe tim đập, thấy bao điều ở đó
 Có phải em đã đi từ trang sử cũ
 Để trở về với trang mới đẹp hơn
 Em đi từ A1 — Điện Biên
 Để trở về với Sài Gòn toàn thắng
 Bài sử ấy chưa thành giáo án
 Sách chưa in, chưa có ở chương trình
 Nhưng trên mình em những vết sẹo chưa lành
 Ngực chối huân chương, em là trang sử sống
 Em không nói mà lòng tôi sôi động
 Ngỡ có mình đi trong đội ngũ của em...

8-1976

NGÔI SAO ĐÊM MƯA

Tối có thể xấn ra từng miếng được
 Chớp rề dề xé rách khoảng trời sau
 Sấm ì ùng nổi chuỗi dài phía trước
 Tre chỉ đường cô giáo vào ngõ sâu

Nghe róc rách rãnh vườn nước chảy
 Tiếng học bài đàn đỏ xa gần
 Tiếng đêm đêm cô vẫn thường quen vậy
 Lối xóm nào chẳng lạ bước chân

Có ngôi sao giữa làng thôn sáng lóa
 Là đèn cô soi các ngã đường tròn
 Gió rì rào mưa giắt vào kẽ lá
 Áo trắng vai cô thấm ướt vết loang tròn

Yêu các em bạn như người con mọn
 Lo bài ôn cô đến giảng thêm giờ
 Phụng dơm xôi hoa đỏ vồng trên ngọn
 Mùa thi về thao thức cả đêm mưa...

thuongmaitruongxua.vn

Biên tập : TÔ HÀ
Trình bày : TRUNG THÀNH
Sửa bản in : HUY THANH

TIẾNG TRÔNG TRƯỜNG

Tập thơ nhiều tác giả

Số XB 006/HN. In 1 600 cuốn, khổ 12×18 tại Xí nghiệp
in Hà Nội, 75, phố Hàng Bồ Hà - Nội. Xong ngày 28
tháng 2-1978. Lưu chiếu tháng 3-1978.